

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий механічний інститут

02-02-163S

СИЛАБУС SYLLABUS	Автотехнічна експертиза Autotechnical examination	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 13	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	27	Транспорт Transport
Спеціальність Field of Study	275	Транспортні технології (за видами) Transport technologies (by species)
Освітня програма Degree Programme	Транспортні технології (на автомобільному транспорті) Transport technologies (on road transport)	

м. Рівне - 2023

Силабус навчальної дисципліни «Автотехнічна експертиза» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою першого рівня вищої освіти за спеціалізацією 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт». Рівне: НУВГП. 2023. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/uVup1oi>

Розробник силабусу: *е-підпис* Тхорук Євген Іванович, к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Силабус схвалений на засіданні кафедри транспортних технологій і технічного сервісу
Протокол № 1 від "29" серпня 2023 року

В.о. завідувача кафедри:
e-підпис Никончук В.М., д.е.н., професорка

Керівник ОП:
e-підпис Хітров І.О., к.т.н., доцент кафедри транспортних технологій і технічного сервісу

Схвалено науково-методичною радою з якості ННМІ
Протокол № 1 від "26" вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ:
e-підпис Марчук М.М., к.т.н., професор.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Спеціальність	275 Транспортні технології (за видами)
Рік навчання, семестр	4 рік навч., 7 сем. / 4 рік навч., 7 сем; 2 рік навч., 3 сем. / 3 рік навч., 5 сем (на основі ОКР молодший спеціаліст; на основі ступеня молодший бакалавр) 3 рік навч., 5 сем. / 4 рік навч., 7 сем (на основі ступеня фах. молодший бакалавр)
Кількість кредитів	5,0
Лекції:	24 годин / 2 години
Практичні заняття:	26 годин / 12 годин
Самостійна робота:	100 годин / 136 години
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова	українська

викладання

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор

Тхорук Євген Іванович

к.т.н., доцент викладач кафедри транспортних технологій і технічного сервісу.

Вікіситет

<https://cutt.ly/14WkMC8>

ORCID

<https://orcid.org/0000-0003-2448-4268>

Канали
комунікації

ie.i.tkhoruk@nuwm.edu.ua

Асистент

Вікіситет

ORCID

Канали
комунікації

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета та завдання

Освітня компонента «Автотехнічна експертиза» належить до професійного блоку дисциплін з циклу фахової підготовки здобувача вищої освіти. Метою навчальної дисципліни є підвищення загальноосвітнього теоретичного і практичного професійного рівня здобувачів вищої освіти шляхом ознайомлення з розслідуванням та оформленням ДТП, оволодіння необхідними прийомами та практичними навиками пошуку оптимальних рішень при проведенні автотехнічної експертизи.

Основним завданням навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних та практичних основ організації та проведення автотехнічних експертиз.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

на навчальній
платформі
Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=718>

на платформі
Силабус

<https://syllabus.nuwm.edu.ua/syllabus/card/2022/1/1/8/291/5>

на платформі
освітніх
програм та
їхніх освітніх
компонентів

<https://nuwm.edu.ua/nnmi/kaf-ttts/disciplini/>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: Транспортні засоби, Організація і регулювання дорожнього руху, Безпека руху, Надійність роботи водія, Інформаційні системи і технології.	
Компетентності	
СК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати безпеку транспортної діяльності та дії в новій ситуації. СК-16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях .	
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН-9. Розробляти, планувати, впроваджувати методи організації безпечної діяльності у сфері транспортних систем та технологій ПРН-26. Досліджувати проблеми людського фактору, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.	
Структура та зміст освітнього компонента	
Лекцій – 24/2 год. Практичні – 26/12 год. Самостійна робота –130/164 год.	
Методи та технології навчання	Лекційні заняття, дискусійне обговорення ситуацій з наступним їх аналізом, групова робота, тренінгові ігри «навчаючись-учись», натурні дослідження і спостереження. Консультації: індивідуальний підхід та групова робота. Виїзні заняття на підприємства галузі
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення
ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
Розподіл кількості годин, ПРН, література	Опис навчальної дисципліни (освітнього компонента)
Тема 1. Основи автотехнічної експертизи	
лекцій – 2 год. ПРН-9; ПРН-26. Література: [1,2,3,4]	Трактування поняття «дорожньо-транспортна пригода». Види експертиз дорожньо-транспортних пригод. Аналіз дорожньо-транспортних пригод. Дослідження місця дорожньо-транспортної пригоди. Основні нормативно-правові акти у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.
Тема 2. Визначення, класифікація та облік ДТП	
лекцій – 2 год. ПРН-9; ПРН-26. Література: [1,2,3,4]	Визначення і класифікація ДТП. Порядок обліку ДТП. Відомості для обліку ДТП..
Тема 3. Загальна криміналістична характеристика ДТП	
лекцій – 2 год. ПРН-9; ПРН-26. Література: [1,2,3,4]	Розподіл причин ДТП. Класифікація слідів, що викають під час ДТП. їх значення в процесі дослідження обставин ДТП. Характеристика слідів. Утворення слідів на різних стадіях механізму ДТП.
Тема 4. Розслідування ДТП	
лекцій – 2 год.	Першочергові заходи під час огляду місця ДТП.

<p>практичні – 2 год. РН-9; РН-26. Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Огляд місця дорожньо-транспортної пригоди. Методи вимірювання. Визначення та фіксація слідів на місці ДТП. Визначення місця зіткнення транспортних засобів. Огляд транспортних засобів, які брали участь в ДТП. Особливості проведення огляду місця наїзду. Вимоги до складання протоколу огляду місця події.</p>
<p>Тема 5 Визначення ефективності гальмування транспортного засобу</p>	
<p>лекцій – 2 год. практичні – 2 год. РН-9; РН-26. Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Аналіз процесу гальмування за часом. Визначення усталеного сповільнення автомобіля. Розрахунок зупинного та гальмового шляху автомобіля. Розрахунок швидкості автомобіля на початку гальмування. Визначення ефективності гальмування автомобіля в дорожніх умовах. Вплив сучасної антиблокувальної системи на ефективність гальмування легкового автомобіля. Особливості розрахунку параметрів ефективності гальмування велосипеда, мопеда та мотоцикла.</p>
<p>Тема 6. Дослідження наїзду автомобіля на пішохода</p>	
<p>лекцій – 4 год. практичні – 12 год. РН- 9; РН-26; Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Аналіз обставин наїзду автомобіля на пішохода. Встановлення моменту виникнення небезпечної ситуації для водія. Основи розрахунку механізму наїзду автомобіля на пішохода. Дослідження наїзду на пішохода при недостатній видимості. Дослідження наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості в режимі гальмування автомобіля. Дослідження наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості та рівномірному русі автомобіля. Аналіз можливості уникнення наїзду на пішохода.</p>
<p>Тема 7. Дослідження керованості, стійкості та маневру автомобіля</p>	
<p>лекцій – 2 год. практичні – 4 год. РН- 9; РН-26; Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Стійкість руху та керованість автомобіля. Експертний розрахунок маневру автомобіля. Аналіз можливості об'їзду перешкоди. Експериментальне дослідження маневру та стійкості руху автомобіля..</p>
<p>Тема 8. Дослідження зіткнення транспортних засобів</p>	
<p>лекцій – 4 год. практичні – 6 год. РН-9; РН-26; Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Класифікаційні ознаки процесу зіткнення. Аналіз процесу зіткнення. Визначення швидкостей транспортних засобів при зіткненні. Дослідження маневру транспортних засобів. Встановлення моменту небезпеки та аналіз можливості запобігання зіткненню. Судово-автотехнічна експертиза технічного стану транспортних засобів.</p>
<p>Тема 9. Оцінка причинного зв'язку між діями водія і ДТП</p>	
<p>лекцій – 2 год. РН-9; РН-26; Література: [1,2,3,4]</p>	<p>Перевищення водієм швидкості руху. Несвоєчасне застосування заходів для запобігання ДТП. Застосування маневру замість гальмування. Застосування екстреного (різкого) гальмування. Неправильний вибір дистанції. Неправильний вибір інтервалу. Створення перешкоди для руху.</p>

Експлуатація несправного транспортного засобу. Причинний зв'язок між діями пішоходів і ДТП. Оцінка експертного висновку.

Тема 10. Новітні технології дослідження обставин ДТП.

лекцій – 2 год.
РН-9; РН-26;
Література:
[1,2,3,4]

Застосування лазерного сканування при огляді місця ДТП. Відеореєстратори як джерело отримання інформації про розвиток механізму ДТП. Використання бортового реєстратора даних про події для отримання інформації про параметри руху транспортного засобу під час ДТП. Використання прикладних комп'ютерних програм при дослідженні механізму ДТП.

Форми та методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються методи навчання шляхом дискусійного обговорення ситуацій з наступним їх аналізом, групова робота, тренінгові ігри «навчаючись-учись», натурні дослідження і спостереження.

Передбачено впровадження інформаційно-комп'ютерних і мультимедійних технологій навчання.

Для вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі [форми навчання](#):

- для засвоєння теоретичного матеріалу передбачено лекції з їх технічним супроводом;
- для закріплення теоретичного матеріалу, набуття практичних навиків щодо виконання маршрутизації перевезень передбачено практичні роботи із застосуванням сучасного програмного забезпечення і комп'ютерної техніки;
- для самостійного набуття і закріплення знань передбачених відповідними темами силабусу передбачено самостійну роботу здобувача освіти;
- для отримання відповіді на конкретні запитання, пояснення певних теоретичних положень, практичного застосування передбачено консультації;
- для доопрацювання, поглиблення знань, виконання самостійної і наукової роботи передбачено клас Центру сталих транспортних технологій при кафедрі транспортних технологій і технічного сервісу;
- для збору інформації стосовно натурних досліджень транспортних потоків передбачено виїзні спостереження.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; - програмне забезпечення для навчання: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Рівень освоєння здобувачами освіти матеріалу навчальної дисципліни оцінюється модульними контролями і виконанням практичних робіт.

Розподіл балів наступний (визначається [Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень](#)):

- 50 балів - за вчасне та якісне виконання практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
- 10 балів - за виконання індивідуального завдання;
- 20 балів – поточний модульний контроль МК1;

-20 балів – поточний модульний контроль МК2.

Усього 100 балів.

Модульний контроль включає тестові завдання трьох рівнів складності: достатній (вимагає знання і розуміння основних положень навчального матеріалу) – питання з однією правильною відповіддю з п'яти запропонованих; вище достатнього рівня складності (передбачає повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення завдань) – питання з двома правильними відповідями з п'яти запропонованих; та високий рівень складності (передбачає глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент вільно орієнтується, володіє понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження) – практична задача.

Розподіл кількості питань модульного контролю наступний:

- кількість завдань достатнього рівня складності – 20 (оцінка одного завдання 0,7 бала);

- кількість завдань вище достатнього рівня складності – 4 (оцінка одного завдання 1 бал);

- кількість завдань високого рівня складності – 1 (оцінка одного завдання 2 бала).

Загальний час на виконання – 30 хв.

Оцінювання результатів практичної роботи передбачає власне її виконання (виконання завдань теми заняття; оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи) та наступним їх захистом.

Сумарна кількість балів за всіма видами робіт не може перевищувати 100 балів.

У випадку незгоди отриманої кількості балів можливе подання [апеляційної скарги](#) з обов'язковим поясненням мотиву незгоди.

Інформаційні ресурси

Основна література:

1. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП.: підручник для вищих навчальних закладів/ А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець. – Х.: ХНАДУ, 2012. – 320 с.

2. Автотранспортна експертиза: підручник/ В.К. Доля, Ю.О. Давідіч, А.І. Лозовий та ін.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 422 с.

3. Решетніков Є.Б. Експертне дослідження наїзду на пішохода: навчальний посібник/ Є.Б. Решетніков. – Х.: ХДАДТУ, 1999. – 89 с.

Додаткова література:

4. Галаса П. В. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод/ П.В. Галаса, В.Б. Кисильов, А.С. Куйбіда та ін.. – К., 1995. – 192 с.

5. Методичні вказівки 02-02-84 до виконання практичних завдань з навчальної дисципліни «Автотехнічна експертиза» для студентів спеціальності 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» денної і заочної форм навчання. / Є.І. Тхорук, О.Г. Кірічок. – Рівне: НУВГП, 2017. – 58 с. Режим доступу: <https://cutt.ly/OWTjshD>

Інформаційні ресурси:

6. Державна служба статистики України/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

8. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач освіти, за бажанням, може поєднати навчання і виконання науково-прикладних досліджень з навчальної дисципліни або професійним спрямування випускової кафедри.

Результати досліджень оприлюднюються на конференціях, симпозиумах, круглих столах, конкурсах наукових робіт, як правило, у вигляді публікацій, наприклад у «[Студентському віснику НУВГП](#)».

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у заходах.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні і комунікативні навички, вміння розв'язувати складні проблеми, вміння працювати в команді, здатність до навчання і оволодіння знаннями, саморозвиток, гнучкість і адаптивність та інші.

Дедлайни та перескладання

У випадку пропуску практичного заняття без поважної причини здобувачу освіти необхідно самостійно її виконати і захистити.

[Не передбачено перескладання поточних модульних контролів.](#) Повідомлення щодо здачі (доздачі) модульних контролів оприлюднюється на головній сторінці навчальної платформи НУВГП, а також навчальної дисципліни.

Мінімальною успішною умовою складання екзамену – отримання поточних 60 балів.

Ліквідація академічної заборгованості в НУВГП визначається [Порядком ліквідації академічних заборгованостей](#).

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у [неформальній та інформальній освіті](#).

Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на [Центр неформальної освіти](#).

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно опановувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем) і наступним їх зарахуванням, використовуючи загальнонавчальні освітні платформи (наприклад Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn).

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

Передбачено залучення фахівців з ТЗОВ фірма «ДП Рівнетрансекспедиція», ТОВ «К-Т-С», компанії Гюалос, підприємства «Фермерське господарство АВВО-93» до викладання і надання практичних рекомендацій.

Правила академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності студентами реалізовується шляхом особистого самостійного виконання практичних завдань, модульних і підсумкових контролів, виконання самостійної роботи, дотриманням авторського права, достовірності виконаних досліджень.

Пропагування принципів академічної доброчесності в НУВГП передбачається відповідними документами, зокрема [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП](#), [Кодексом честі студента](#).

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти (практичних) є обов'язковими. Можливе поєднання змішаного онлайн формату.

Консультації з навчальної дисципліни відбуваються згідно графіку консультацій як в класичній формі, так і в онлайн форматі (наприклад через Google Meet).

Весь матеріал навчальної дисципліни (презентації, відео, методичні вказівки, конспект лекцій та ін.) розміщено на сторінці курсу для їх ознайомлення і доступні у будь-який час.

Вітається використання технічних засобів навчання (ноутбуки, планшети, мобільні телефони).

Оновлення

За необхідності зміст силабусу оновлюється для урахування змін транспортної галузі, законодавства, наукових досягнень, рекомендацій від роботодавців та представників бізнесу.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення силабусу шляхом надання пропозицій гаранту ОП (або викладачу навчальної дисципліни) в бажанні оволодіти конкретними практиками, або надавати негативний відзив через опитування ([анкетування](#)).

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

Передбачено визнання (зарахування) результатів навчальної дисципліни або окремих її тем, набутих здобувачами вищої освіти в інших ЗВО (вітчизняних та іноземних) згідно з [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУВГП](#) та [Порядку перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в НУВГП](#), або інших угод про співпрацю.

Лектор

Тхорук Є.І., к.т.н., доцент

Автор

В.о. завідувача КБДММ

Євген ТХОРУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00